

gemeente
**Stichtse
Wacht**

Woorjaars nota 2015

Datum
21 april 2015
Versie
2
Auteur(s)
Regiegroep VJN15
Status
Bestuurlijk document (B&W-besluit 21/4)

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
(1) Inleiding	3
Algemeen.....	3
Status Voorjaarsnota 2015.....	3
Communicatie	4
Leeswijzer.....	4
(2) Nieuwe ontwikkelingen en veranderende rollen.....	5
Inleiding	5
Ontwikkelingen	5
Doen we de juiste dingen op de juiste manier.....	5
Net- en samenwerken	5
Eigen kracht	6
Duurzaamheid	6
Basisvoorzieningen	6
Prioriteiten raadsprogramma	6
Uitwerking per domein	7
(3) Financieel meerjarenperspectief 2016-2019	12
Inleiding	12
Financieel beeld op hoofdlijnen.....	12
Beleidsontwikkelingen en dekkingsrichtingen.....	16
Saldo meerjarenperspectief 2016 – 2019	20
BIJLAGE: Ongedekte investeringen/wensen ...	21
BIJLAGE: Literatuurlijst.....	22

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u de Voorjaarsnota 2015 ter vaststelling aan.

Met de voorjaarsnota 2015 stelt de gemeenteraad de richtinggevende kaders vast voor het opstellen van de begroting voor het jaar 2016.

De Kracht van de samenleving ligt in een goed samenspel tussen de overheid, de inwoners, de ondernemers en de instellingen. Iedere speler heeft daarin zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.

Met name het afgelopen jaar is de politieke en maatschappelijke discussie over de participatiesamenleving en de “oude” bestaande rolverdeling tussen overheid en inwoners, ondernemers en instellingen terecht sterker in het spotlicht komen te staan.

Daar liggen verschillende ontwikkelingen aan ten grondslag:

- Ten eerste de veranderende behoefte van mensen aan meer eigen verantwoordelijkheid bij de vormgeving van de samenleving.*
- Ten tweede is er een groeiend besef dat het niet de overheid is die altijd voor alles moet zorgen en ieder probleem moet oplossen.*
- Een derde ontwikkeling is eenvoudigweg de financiële situatie van de overheid. De overheid kan niet alles meer betalen.*

Een andere rolverdeling tussen de verschillende partijen in de samenleving betekent politieke en maatschappelijke discussie over wie, welke taken en verantwoordelijkheden het beste invulling kan geven op het speelveld van de samenleving. Daar komt vervolgens bij de vraag of we die partij ook die verantwoordelijkheid willen laten dragen.

Het betekent dat er duidelijke keuzen moeten worden gemaakt met vergaande consequenties voor alle maatschappelijke partijen. Waar de één iets op zich neemt, treedt de ander terug. Het is “de kunst van het loslaten”.

Bij de behandeling van de begroting voor 2015 is aangegeven dat de financiële ruimte beperkt was en dat we “schaatsen op flinterdun ijs”.

Er is in 2016 en 2017 nog géén sprake van een financiële lente. Het is in financieel opzicht hartje winter in Stichtse Vecht. We zullen dus alle zeilen bij moeten zetten.

De voorjaarsnota 2015 schetst daarvoor de mogelijkheden. Een andere positionering van de overheid in de samenleving kan daarbij verder helpen.

Het debat over een andere rolverdeling is voor Stichtse Vecht een mooie gelegenheid om in de spiegel te kijken. Het is vooral een kans om door het raam naar buiten te kijken en de blik te richten op de toekomst.

Het gaat dus om keuzen maken en dat vereist duidelijkheid, durf en daadkracht. “De kunst van het loslaten” is daarmee een uitdagende puzzel op zoek naar nieuwe verhoudingen.

(1) Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een algemene toelichting op de inhoud en de status van de Voorjaarsnota 2015. Daarnaast wordt ingegaan op de wijze van communicatie. De leeswijzer licht het karakter van de verschillende hoofdstukken toe.

Algemeen

Om adequaat op ontwikkelingen te anticiperen, heeft de gemeenteraad begin 2013 de 'toekomstvisie Focus op Morgen' vastgesteld waarin de kernkwaliteiten van Stichtse Vecht zijn weergegeven. Op hoofdlijnen staat er waar gemeente Stichtse Vecht cruciale opgaven ziet en welke kansen ze wil benutten. Uitgangspunt is inzetten op behoud én ontwikkeling. Om de toenemende acceleratie in de samenleving bij te benen, is het belangrijk om vooruit te blijven kijken. In 2015 starten we in samenspraak met de raad de actualisatie van 'Focus op Morgen' aan de hand van een uit te voeren horizonscan.

In het coalitieprogramma "Samen Verder" 2014 -2018 is onze ambitie verwoord waarbij Economie, Toerisme, Recreatie en Sport belangrijke speerpunten zijn.

De drie decentralisaties in het Sociaal Domein zijn een feit. Stapsgewijs groeien we in de komende jaren toe naar het gewenste richtinggevende toekomstbeeld zoals is vastgelegd in ons visiedocument. Deze transformatie vraagt om een "echte" verandering, een veranderende houding, waarbij wezenlijk anders wordt gedacht over en gekeken naar de rol van de inwoners, de maatschappelijke partners en de gemeente. Samen met de gemeenten Weesp en Wijdemeren staan we voor de opgave om de zorg dichterbij de inwoners te brengen, beter "op maat te snijden" en slimmer en goedkoper te organiseren. Intensivering van ketensamenwerking en netwerken tussen diverse partners is hierbij essentieel.

De gemeente Stichtse Vecht staat voor een bredere transformatie die het nodige vraagt van de gemeentelijke organisatie en haar inwoners. Ontwikkelingen die de afgelopen decennia bij het internet hebben plaatsgevonden, verspreiden zich naar nieuwe segmenten van onze economie en samenleving, met de bijbehorende kansen en uitdagingen. Wij zien hierbij dat technologie, economie en sociale factoren steeds nauwer met elkaar verweven raken. Overheid en inwoners hebben -ieder vanuit een eigen rol- elkaar nodig om zaken voor elkaar te krijgen. Nieuwe tijden vragen om een nieuwe rol van de overheid richting de inwoners, de instellingen en de ondernemers. Daarbij gaat het om de vraag door wie welke maatschappelijke verantwoordelijkheid het beste kan worden ingevuld.

Hoewel de economie herstel vertoont, is duidelijk geworden dat de 'financiële realiteit' vraagt om anders om te gaan met onze ambities. De effecten van het voorzichtige herstel in Nederland zijn voor 2016 en 2017 voor de gemeente nog niet direct te merken. In het rapport van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de lagere Overheden (COELO: "Gemeenten in perspectief 2014-2018") wordt aangegeven dat de gemeentelijke financiën sterk onder druk staan. Deze realiteit dwingt tot het maken van keuzes. In deze Voorjaarsnota hebben we een aanzet gegeven tot de nodige keuzebepaling.

Status Voorjaarsnota 2015

De Planning & Control cyclus 2015 begint met de Voorjaarsnota 2015. Deze nota is een kaderstellend document van de raad, waarin de hoofdlijnen voor het beleid en de financiën voor de komende jaren zijn vastgelegd. De kaders geven richting aan het college voor het opstellen van de ontwerp Programmabegroting 2016 en de meerjarenraming 2017 - 2019.

Communicatie

Gelet op het karakter van de Voorjaarsnota 2015 is een goede interne en externe informatie uitwisseling belangrijk. Via diverse media wordt hieraan bijzondere aandacht geschonken.

Leeswijzer

Naast het voorwoord en de inleiding in hoofdstuk 1 zijn in hoofdstuk 2 de ontwikkelingen weergegeven die in hoofdlijnen van belang zijn voor de strategie en het beleid van de gemeente Stichtse Vecht. Per domein worden vervolgens compact en overzichtelijk de belangrijkste trends, ontwikkelingen en ambities weergegeven.

Hoofdstuk 3 gaat in op de financiële ontwikkelingen en geeft inzicht in het financieel meerjarenperspectief voor 2016-2019. Hierbij zijn dekkingsrichtingen aangegeven om de nadelige saldi te verminderen.

In de bijlagen is een staat van ongedekte investeringen/wensen opgenomen en een korte literatuurlijst.

(2) Nieuwe ontwikkelingen en veranderende rollen

Inleiding

De samenleving is volop in beweging en de stand van de techniek verandert in een razend tempo. Technologische en economische ontwikkelingen gaan snel, en vraagt van overheidsinstanties meer snelheid en flexibiliteit. De mate waarin een organisatie zich weet aan te passen, is essentieel voor de mate van succes. Het is daarom nodig om mee te bewegen met de ontwikkelingen.

Ontwikkelingen

Een aantal grote veranderingen is al in gang gezet en werkt in ons voordeel:

- De transformatie in het Sociaal Domein geeft ons de mogelijkheid om dichterbij onze inwoners te staan en de 'ogen en oren in de wijk' te worden.
- De één-loket-gedachte maakt dat we laagdrempelig en toegankelijk zijn en dwingt ons de dienstverlening te vereenvoudigen.
- Ook de toenemende digitalisering zorgt voor snellere en eenvoudigere dienstverlening aan onze inwoners.
- Omgevings- en gebiedsgericht werken en participatief werken zijn uitgangspunten voor al het gemeentelijk beleid. We spelen actief in op initiatieven van de inwoners. Dit brengt ons dichterbij wat er in de samenleving speelt. Er draait al een pilot, om te bezien op welke wijze de gemeente meer los kan laten en overlaten aan de inwoners. In Nieuwer ter Aa worden allerlei voorzieningen gebundeld, waaronder een winkel en bibliotheek, en gerund door vrijwilligers.
- De nieuwe Omgevingswet (2018) geeft straks meer handvatten voor het maken van een integrale afweging, maatwerk, het samenwerken en een omslag van 'techniek' naar beleving.

Doen we de juiste dingen op de juiste manier

We anticiperen als gemeente op ontwikkelingen. We beraden ons stevig op een aantal zaken. Als gemeente zijn we er om gemeenschappelijke belangen te realiseren. Maar ook bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners kunnen werken aan gemeenschappelijke doelen. Op welke terreinen kunnen en willen we als gemeente loslaten? Welke rol en houding is passend? Doen we, zowel als bestuur en achterliggende organisatie, de juiste dingen en doen we de dingen op de juiste manier? Is de politiek-bestuurlijke en ambtelijke samenwerking effectief en efficiënt?

Net- en samenwerken

Om nieuwe ontwikkelingen optimaal te benutten, is het nodig een omslag te maken. Flexibiliteit en lef, loslaten/ deregulering, samenwerking en minder sturing zijn daar kernwoorden voor. Duidelijke en heldere bestuurlijke kaders zijn nodig om daarbinnen met meer vrijheid flexibel om te gaan met initiatieven uit de samenleving. De gemeente van de toekomst is onderdeel van meerdere netwerken.

Ons doel is om verder te bouwen aan een krachtige regio en uit te groeien tot een stevige samenwerkingspartner. We werken samen op terreinen waar anderen meer kennis of middelen hebben, of waar gezamenlijk meer slagkracht is. We schakelen tussen vele agenda's en zoeken stevige partners. De kaders voor samenwerking worden bestuurlijk afgesproken en kunnen daarna op uitvoerend niveau worden bestendigd en opgepakt.

Als gemeente werken we vanuit een ondersteunende rol, we faciliteren waar mogelijk en regisseren indien nodig. We zijn een partner, aanjager en verbinder, in een samenleving die meer toegroeit naar

zelf- en samenredzaamheid en zorgen voor een trampoline effect als dat nodig is. Voor wie het echt niet kan, zorgen wij voor een vangnet.

Eigen kracht

De kleinschaligheid en de menselijke maat, die onze kernen typeert, is ons uitgangspunt. We gaan uit van de eigen kracht en het zelforganiserend vermogen van onze inwoners. Wij waarderen en -waar nodig- ondersteunen de inzet en de activering van de eigen kracht van de inwoners.

Een buurtwinkel zoals in Nieuwer Ter Aa blijft bestaan doordat inwoners bereid zijn een bijdrage te leveren, zowel door het doen van vrijwilligerswerk als door het doen van de boodschappen daar. Ook een voorbeeld zoals het zwembad de Koet in Kockengen, dat sinds lang geheel draait op vrijwilligers en gebruik maakt van social return, laat zien dat als een dorpskern de eigen kracht mobiliseert er veel mogelijk is. Of denk aan de manier waarop Vreeland uitbundig en veelzijdig haar 750-jarig bestaan viert, op haar eigen manier, zonder inmenging van de gemeente. In Maarssenbroek is vorig jaar een prachtig programma neergezet om het 40-jarig bestaan te vieren. Ook hierbij zijn draagvlak en ideeën van de inwoners van Maarssenbroek de ingrediënten tot succes, evenals de gehele uitvoering die door de inwoners is gedaan. Stuk voor stuk mooie voorbeelden van de eigen kracht van onze inwoners, waar de overheid geen rol hoeft te hebben.

Duurzaamheid

Deze tijd vraagt om een blijvend oog voor duurzaamheid in brede zin, waaronder sociale duurzaamheid. Zo is een andere kijk op afval nodig: afval is grondstof. We streven naar een 'circulaire economie': een economisch en industrieel systeem dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het Herstellend vermogen van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt. Wij zoeken hierbij aansluiting bij initiatieven uit de samenleving die de duurzaamheid bevorderen.

Een veilige en schone leefomgeving is iets wat we samen doen. Het is niet iets van de gemeente, maar van ons allemaal. De tijd van de verzorgingsstaat is voorbij en er is een andere financiële, economische en ecologische werkelijkheid dan tien jaar geleden.

Basisvoorzieningen

Wij zien een rol voor de gemeente bij het instandhouden van basisvoorzieningen omdat dit bijdraagt aan de vitaliteit van de kernen. Hierbij is het belangrijk een goede balans te vinden tussen behoud en ontwikkeling en het op een goede manier verdelen van de steeds schaarser wordende middelen. Voorzieningen die niet gebruikt worden, zoals de bus of buurtwinkel, zullen verdwijnen. Hier ligt de verantwoordelijkheid bij de inwoners en dus niet bij de overheid.

Hierover gaan we met elkaar in gesprek met als doel het maken van duidelijke keuzen.

Prioriteiten raadsprogramma

Het raadsprogramma gaat uit van voortzetting van het beleid en van intensivering op de terreinen economie, sport, toerisme & recreatie. Per beleidsterrein zal inkleuring plaatsvinden, passend bij de ontwikkelingen en afhankelijk van de rol die we daarbij als gemeente kiezen. Omdat het financieel meerjarig perspectief nog steeds weinig rooskleurig is, vraagt dit om een continue afweging. En vanzelfsprekend is er de komende jaren blijvende aandacht nodig voor de transformaties in het Sociaal Domein.

Aan de andere kant zijn er onvermijdelijk zaken waar we mee te maken hebben en krijgen. Zoals het veranderende klimaat en de gevolgen voor de bodem en afwatering. Dit geldt ook voor de open einde regelingen in het Sociaal Domein, die grote financiële risico's meebrengen en de veranderende

werkgelegenheid door ict-ontwikkelingen met grote gevolgen voor het winkelbestand en de winkelcentra.

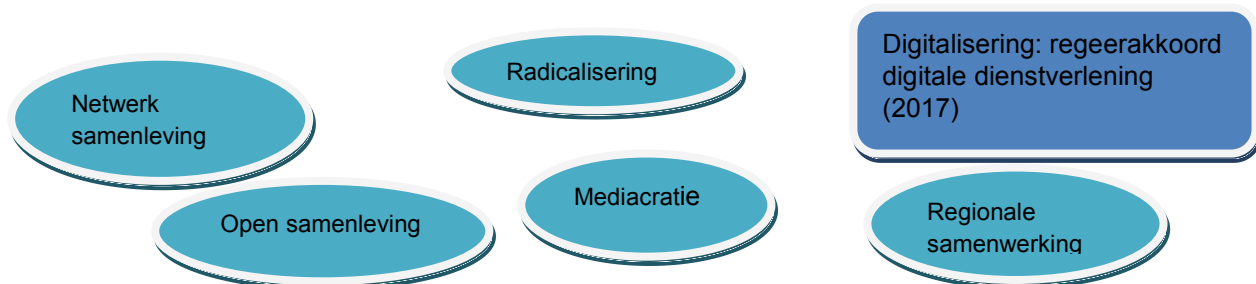
Maar overal liggen ook weer nieuwe mogelijkheden. Kansrijk is de ligging van onze prachtige gemeente, in combinatie met de versterking die de fusie tot Stichtse Vecht heeft gebracht. Voor starters kunnen we Maarssenbroek op de kaart zetten, of denken aan het ombouwen van leegstaande kantoren. Kleinschalige lokale initiatieven bloeien op en crowdfunding is het nieuwe subsidiëren. En natuurlijk worden er geen panden meer gebouwd met slechts één doel: multi-inzetbaarheid en een sluitende exploitatie is uitgangspunt.

We zullen steeds weer onze positie moeten bepalen. Waar zijn we wel en niet van, als gemeente? Wat is onze rol, als de budgetten kleiner worden? Hoe kunnen we blijven vooruitkijken, verbinden, samenwerken? Dit alles vraagt van ons als gemeentebestuur (raad en college) durf en daadkracht en het maken van heldere keuzen.

Uitwerking per domein

Domein bestuur, veiligheid en dienstverlening

Welke trends en ontwikkelingen zijn er?

We leven in een netwerksamenleving. De technologische ontwikkelingen gaan snel. Mensen van overal ter wereld zijn met elkaar verbonden en wisselen informatie uit via het web. Alles is openbaar -of kan dat heel snel worden- en het debat speelt zich steeds meer in de media en de publieke ruimte af. Er ontstaan snel issues en de autoriteiten van vroeger (arts, notaris, gemeente) bestaan niet meer. Er is sprake van een toenemende radicalisering en door de open samenleving nemen de risico's van internetcriminaliteit toe. Digitalisering en goede toegankelijkheid van informatie wordt belangrijker. Concreet moeten inwoners en bedrijven uiterlijk in 2017 (afspraak regeerakkoord) zaken die ze met de overheid moeten regelen, digitaal kunnen afhandelen.

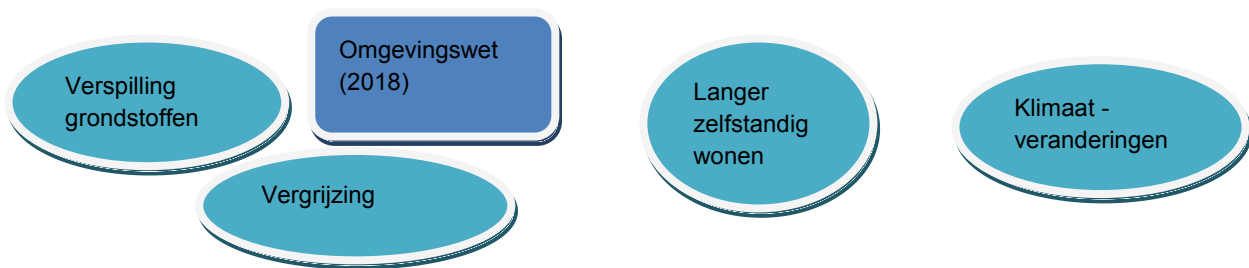
Ambities

- ✓ We zetten in op meer en betere digitale dienstverlening. Alles wat digitaal kan, wordt digitaal aangeboden.
- ✓ De sociale media spelen een grote rol in de samenleving. Hier willen we actief aan deelnemen.
- ✓ Omgevings-, gebiedsgericht en participatief werken is ons uitgangspunt.
- ✓ Afhankelijk van onze ambities kiezen we onze coalities, zoals de Noordvleugel, de Economic Board Utrecht (EBU), de U10 (tien gemeenten rond de stad Utrecht), SWW (Stichtse Vecht, Weesp en Wijdemeren). We zijn hierbij een krachtige en gewilde samenwerkingspartner.
- ✓ We vergroten ons inzicht in onze verbonden partijen om op maat te kunnen sturen. Hiermee beheersen we financiële, inhoudelijke en imago risico's.

- ✓ We zetten in op het behouden van de lokale veiligheid en continueren de preventieve aanpak (o.a. om radicalisering te voorkomen) en doelen van het actieprogramma Openbare Orde en Veiligheid.

Domein fysiek

Welke trends en ontwikkelingen zijn er?

In 2018 vervangt de Omgevingswet een groot aantal wetten. De Omgevingswet beoogt een bundeling en vereenvoudiging van de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Een omslag van het beoordelen van normen per deelaspect naar een integrale afweging van alle betrokken aspecten. Het doel van de wet is een veilige en gezonde leefomgeving die op duurzame en doelmatige wijze wordt beheerd en ontwikkeld. De vergrijzing neemt snel toe en vanwege nieuwe wetgeving en scheiding van wonen en zorg, wonen mensen langer zelfstandig thuis. Hierdoor is het nodig vanuit een seniorenperspectief naar de leefomgeving te kijken. Ook veranderingen in het klimaat geven aanleiding om op een andere manier naar ons gebied te kijken. We hebben en krijgen te maken met extremere weersomstandigheden met risico's op wateroverlast en grote droogte. De enorme verspilling van grondstoffen (99 procent) kan zo niet meer doorgaan: we gebruiken het voor een korte tijd en gooien het daarna weg.

Ambities

- ✓ We zijn een gemeente, die zoekt naar de mogelijkheden om (ruimtelijke) ontwikkelingen te faciliteren.
- ✓ We werken aan een organische en duurzame samenleving, die kijkt naar de lange termijn gevolgen voor de mens en zijn omgeving. Alle afvalstoffen die kunnen worden aangemerkt als grondstoffen, worden hergebruikt.
- ✓ We denken na over het inspelen op de gevolgen van klimaatveranderingen en zoeken ook hierbij weer actief de samenwerking met partners.
- ✓ Het onderhoud en de vervanging van onze fysieke infrastructuur krijgen prioriteit. Hiertoe worden eventuele achterstanden in kaart gebracht.
- ✓ Bij het onderhoud van de openbare ruimte speelt zelfbeheer van inwoners een belangrijke rol.
- ✓ Samen met inwoners, bedrijven en organisaties realiseren we een goed onderhouden, levensloopbestendige leefomgeving die schoon en heel is, waarbij we in de ontwerpfase rekening mee houden.

Domein sociaal

Welke trends en ontwikkelingen zijn er?

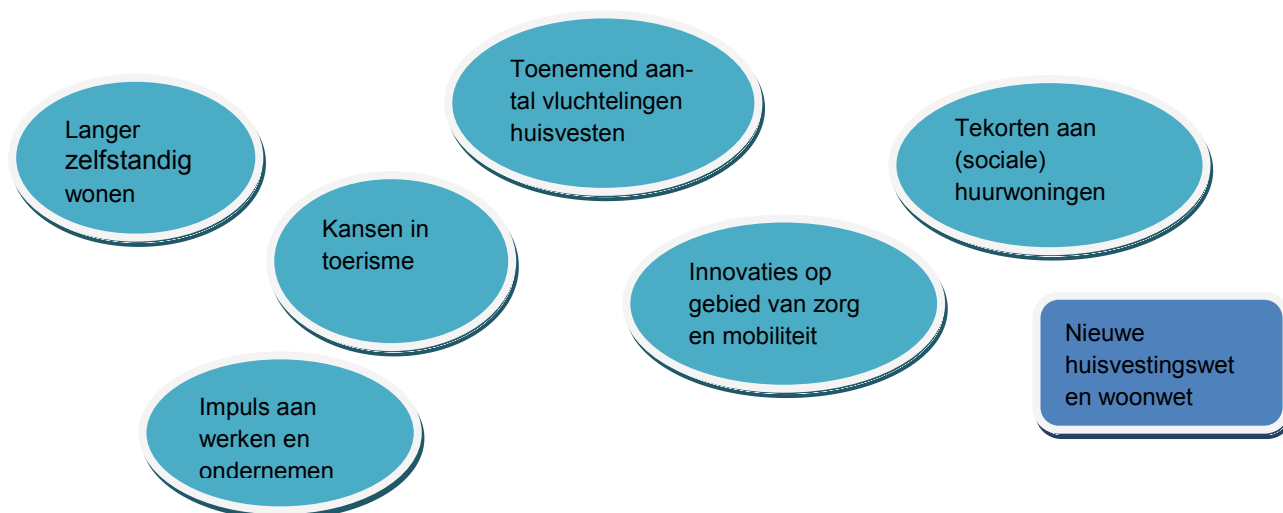
Op 1 januari 2015 zijn drie taken met een financiële korting naar gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdzorg, Participatiewet en nieuwe Awbz/ WMO. De komende jaren wil de gemeente in samenspraak een echte verandering vormgeven. De wereld van morgen vraagt om nieuwe verbindingen. Het gaat hierbij in de kern om ideeën, mensen en organisaties op een nieuwe wijze met elkaar te verbinden met als uitkomst de kwaliteit binnen het sociaal domein te borgen. Deze transformatie vraagt om (wezenlijk) anders denken en anders kijken naar de rol van inwoners, maatschappelijke partners en de gemeente. De beweging van een terugtrekkende overheid slaagt alleen wanneer de samenleving ruimte krijgt om zaken naar eigen waarden en inzicht te organiseren. Zorgaanbieders moeten de omslag naar een vraaggerichte organisatie maken. Inwoners en gemeente hebben een omslag te maken: de inwoners naar zelf- en samenredzaamheid en wij naar loslaten en vertrouwen. Vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente voor adequate onderwijshuisvesting is de komende jaren vervangende nieuwbouw, uitbreiding of (ingrijpende) renovatie op meerdere locaties nodig.

Ambities

- ✓ Samen met andere gemeenten, ketenpartners, netwerken en cliënten werken we aan veranderingen in het Sociaal Domein.
- ✓ We zetten in op preventie en vroegsignalering, zorg beter 'op maat' en we organiseren deze slimmer.
- ✓ De komende drie jaar werken we aan de ontwikkeling van nieuwe rollen in het Sociaal Domein voor raad, bestuur, en medewerkers.
- ✓ Zelf- en samenredzaamheid is uitgangspunt van ons beleid, waarbij de gemeente fungeert als vangnet. We onderzoeken of een gebiedsgerichte aanpak en gebiedsgericht inzicht wenselijk is bij de ondersteuning van inwoners in het Sociaal Domein.
- ✓ We onderzoeken of vraag en aanbod van ondersteunende voorzieningen in het Sociaal Domein op elkaar zijn afgestemd om te komen tot een goede basisinfrastructuur.
- ✓ Bij de planvorming van nieuwe schoolgebouwen is, gelet op de veranderingen in het onderwijs, multifunctionaliteit uitgangspunt en brede inzetbaarheid bij functieverandering van het gebouw.
- ✓ We bundelen het door de gemeente gefinancierde doelgroepvervoer (jeugdzorg, AWBZ, WMO en leerlingenvoer).
- ✓ We vragen van alle verenigingen zelfredzaamheid.

Domein wonen, werken en vrije tijd

Welke trends en ontwikkelingen zijn er?

Mensen wonen langer zelfstandig. Innovaties op het gebied van zorg en mobiliteit gaan snel. Dit heeft gevolgen voor de ruimtelijke inrichting en leefomgeving.

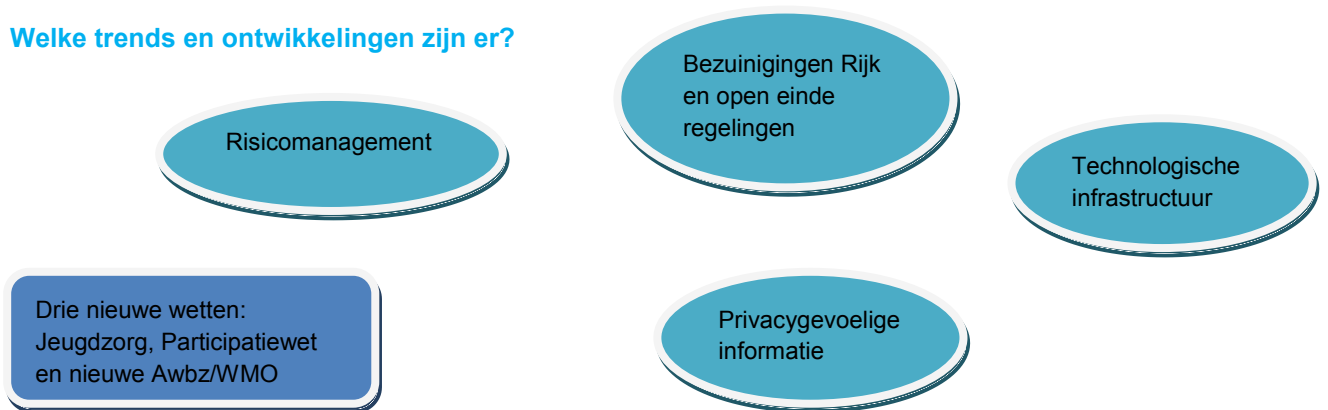
De nieuwe Huisvestingswet en Woonwet geven meer mogelijkheden om via prestatieafspraken met woningcorporaties invloed uit te oefenen op de verdeling en realisatie van woningen. Er is een toenemend aantal vluchtelingen dat gehuisvest moet worden en een toenemend aantal doelgroepen dat via de huisvestingsverordening voorrang krijgt in het Sociaal Domein. De lage mutatiegraad, het scheefwonen en een afname van de bestaande voorraad leiden tot tekorten aan sociale huurwoningen. Een gezonde economische ontwikkeling is gericht op het versterken van de werkgelegenheid binnen onze gemeente en het versterken van de economische positie van onze gemeente binnen de regio.

Ambities

- ✓ We zijn een aantrekkelijke woongemeente met goede voorzieningen.
- ✓ De mismatch op de woningmarkt tussen vraag en aanbod heffen we samen met onze partners naar vermogen op.
- ✓ We faciliteren aanpassingen aan woningen door te dereguleren.
- ✓ Voor het realiseren van onze ambities op het terrein van economie, recreatie en toerisme kiezen we uitdrukkelijk voor een regisserende en faciliterende rol.
- ✓ We gaan uit van een kleine vastgoedportefeuille.
- ✓ We vragen van sportverenigingen om zelf hun accommodaties te beheren.
- ✓ We zetten in op regionale samenwerking en duurzame ontwikkelingen van zowel recreatieterrainen als economische waardevolle gebieden en “vermarkten” ons toeristisch product.
- ✓ We accommoderen bedrijven/ondernemers door onder andere het versterken van het ondernemersloket.
- ✓ We faciliteren initiatieven die de kwaliteit en het functioneren van verschillende bedrijfslocaties verbeteren. Denk hierbij aan het veranderen van bestemmingen via een provinciale aanpak, maar ook aan dorpscentra en detailhandelvoorzieningen.
- ✓ We zetten in op een netwerksamenleving waarbij bedrijfsleven, onderwijs en overheid elkaar makkelijk vinden binnen de Economic Board Utrecht (EBU).
- ✓ Ook zetten wij in op doorontwikkeling van onze dienstverlening aan ondernemers en kijken wij in hoeverre regelgeving kan worden vereenvoudigd en gemoderniseerd.

Domein bedrijfsvoering

Welke trends en ontwikkelingen zijn er?

We hebben er grote nieuwe taken bij sinds 1 januari 2015. De gemeentelijke begroting is door de decentralisaties binnen het Sociaal Domein fors groter geworden, maar tegelijk is er sprake van een bezuiniging en risicovolle open-einde regelingen. Dit stelt hoge eisen aan de bedrijfsvoering.

Ambities

- ✓ Onze bedrijfsvoering is flexibel, gedegen en transparant.
- ✓ We werken proactief om risico's te voorkomen.
- ✓ We zetten in op een innovatieve technologische infrastructuur waarbij informatiebeveiliging en privacy speerpunt zijn.
- ✓ We investeren in stevige en vernieuwende inkoopexpertise.
- ✓ We benutten informatie en statistiek om beter in te spelen op de toekomstige ontwikkelingen te krijgen.
- ✓ Om flexibel werken mogelijk te maken zijn investeringen in huisvesting en ict onontkoombaar.

(3) Financieel meerjarenperspectief 2016-2019

Inleiding

Het opstellen van de Voorjaarsnota 2015 kende een lange voorbereidingstijd. Dit is mede veroorzaakt doordat de consequenties van het hoofdlijnenakkoord "Samen verder" nog niet volledig waren uitgekristalliseerd. Het financiële perspectief in de Programmabegroting 2015 in combinatie met de gewenste beleidsintensivering maken keuzes onvermijdelijk. Deze keuzes moeten zorgvuldig worden gemaakt en afgewogen om de gevolgen ervan recht te doen.

Financieel beeld op hoofdlijnen

In de Programmabegroting 2015 is aangegeven dat de financiële situatie zich laat typeren als 'schaatsen op flinterdun ijs'. Het meerjarig financieel perspectief laat een weinig rooskleurig beeld zien. Dit beeld is veroorzaakt door de samenvoeging van de drie voormalige gemeenten tot de gemeente Stichtse Vecht, het slechte economisch tij, het niet-realiseerbare deel van de Strategische heroverweging en het hoofdlijnenakkoord / raadsprogramma 2014-2018. In het hoofdlijnenakkoord is aangegeven dat er intensivering van het beleid nodig zijn op de terreinen Economie, Toerisme, Recreatie en Sport. Voor deze intensivering is in deze coalitieperiode jaarlijks ca € 0,5 miljoen vrijgemaakt. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2015 waren de financiële consequenties niet volledig te overzien gelet op de economische situatie.

Inmiddels is door de intensieve voorbereiding meer zicht ontstaan op de bijstellingen die de Voorjaarsnota 2015 bepalen. Deze bijstellingen ontstaan door autonome ontwikkelingen, overige ontwikkelingen en investeringen, daarnaast liggen er nieuwe beleidskeuzes aan ten grondslag. Deze keuzes worden als nieuw beleid gepresenteerd. Om de lezer mee te nemen in de keuzevraagstukken begint de Voorjaarsnota met het niet-beïnvloedbare / apolitieke deel om vervolgens met de beleidskeuzes en dekkingsrichtingen te komen.

1. Vertrekpunt financieel perspectief

Het vertrekpunt voor de actualisatie van het financieel perspectief wordt gevormd door de begrotingsaldi uit de Programmabegroting 2015:

Tabel 1 Meerjarenperspectief 2016 - 2019

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Meerjarenperspectief 2016 - 2019	195.160	- 919.731	-1.037.189	49.593	395.076

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Het meerjarenperspectief laat duidelijk zien dat 2016 en 2017 nog moeilijke jaren zullen zijn. Die jaren moet Stichtse Vecht overbruggen. Vanaf 2018 is de verwachting dat het economisch herstel ook merkbaar zal zijn voor de financiële huishouding van onze gemeente.

2. Bijstellingen

2a. Autonome ontwikkelingen

Het meerjarenperspectief uit de Programmabegroting 2015 stellen wij bij voor de autonome ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen:

- kennen een wettelijke of exogene oorzaak;
- vloeien voort uit een raadsbesluit na vaststelling van de begroting 2015;
- vloeien voort uit een besluit van een hogere overheidslaag.

De autonome ontwikkelingen worden in onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 2 Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Autonome ontwikkelingen				
- Mutaties Algemene uitkering gemeentefonds	-106.061	-99.202	-340.050	-105.100
- Bijstelling aantal raadsleden en vergoedingen	-62.220	-62.220	-62.220	-62.220
- Verlenging geldigheid paspoorten en id-kaarten	-	-	-	-227.000
- Overige autonome ontwikkelingen	-18.500	-18.500	-18.500	-18.500
Totaal autonome ontwikkelingen	-186.781	-179.922	-420.770	-412.820

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Toelichting autonome ontwikkelingen

De ontwikkelingen van het gemeentefonds worden jaarlijks in de Voorjaarsnota verwerkt op basis van de decembercirculaire 2014 (RIB nr. 5 van 29 januari 2015). De bijstellingen in de decembercirculaire zijn reguliere bijstellingen, geen (nieuwe) Rijksbezuinigingen.

In de Voorjaarsnota 2013 is het budget voor raadsvergoedingen verlaagd op basis van de door het Rijk voorgenomen verlaging van het aantal raadsleden. Inmiddels is deze verlaging teruggedraaid, maar de korting op het gemeentefonds niet. Daarnaast is door een wijziging in de rechtspositieregeling voor raadsleden de bruto-vergoeding € 29.000 lager geworden. Deze wijzigingen leiden tot een nadeel van € 55.000. De raad heeft vorig jaar besloten het aantal commissieleden per fractie uit te breiden van 2 naar 3. Daardoor stijgen de presentiegelden met € 12.220, waarvan € 5.000 binnen de griffiebudgetten wordt opgevangen. Het restant van € 7.220 is opgenomen als nadeel.

Vanaf maart 2014 is de geldigheid van paspoorten en identiteitskaarten voor personen vanaf 18 jaar verhoogd van vijf naar tien jaar. De effecten daarvan op de lasten en baten zijn op termijn aanmerkelijk. Becijferd is dat vanaf 2019 € 128.000 lagere lasten tegenover € 355.000 lagere baten zullen staan.

De overige autonome ontwikkelingen betreffen de jaarlijkse administratieve lasten voor de gemeente als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelasting door het Rijk (€ 12.000), alsmede het invoeren van waterschapsbelasting (€ 6.500) voor gemeentelijke wegen. Vanaf 2016 gaan gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting (vpb) betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. De invoering ervan leidt tot extra administratieve taken en vraagt om versterking van de fiscale kennis. Op de gemeentelijke wegen is een nieuwe berekeningssystematiek voor waterschapslasten van kracht geworden. Daarbij wordt het wegoppervlakte aangeslagen.

2b. Overige ontwikkelingen

Naast de autonome ontwikkelingen stellen wij het financieel meerjarenperspectief bij voor de overige ontwikkelingen, zoals opgenomen in onderstaande tabel:

Tabel 3 Overige ontwikkelingen

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Overige ontwikkelingen				
- Deelname in Regio-ontwikkelingen		-160.000	-160.000	-160.000
- Lagere bijdrage VRU	244.250	238.250	225.750	214.250
- Begrotingscommissie	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000
- Strategische heroverweging	-700.000	-700.000	-700.000	-700.000
Totaal overige ontwikkelingen	-537.750	-703.750	-716.250	-727.750

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Door het intrekken van het verplichte samenwerkingsverband regio Utrecht (BRU) is in de begroting 2015 de regiobijdrage van € 3,10 per inwoner vanaf 2017 vrijgevallen. De tien gemeenten binnen de U10 willen de samenwerking in de stadsregio Utrecht voortzetten. Voor deze gemeentelijke samenwerking U10 gaan gemeenten uit van een bijdrage van € 1,50 per inwoner. Daarnaast zal de nog vast te stellen bijdrage aan de Economic Board Utrecht van ca. € 64.000 structureel in de Programmabegroting worden opgenomen.

Voor de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) zal een andere financieringsystematiek gaan gelden. De nieuwe systematiek houdt in, dat de bijdrage per gemeente aan de VRU wordt gebaseerd op de (relatieve verhoudingen volgens de) in het gemeentefonds opgenomen criteria voor brandweertaken en rampenbestrijding (de "ijkpuntscores"). Volgens de nieuwe systematiek valt de bijdrage op basistaken voor de gemeente Stichtse Vecht in 2015 structureel € 345.000 lager uit dan de huidige bijdrage. Een deel van de bijgestelde bijdrage reserveren wij voor de naar verwachting hogere kosten van het onderhoud op brandkranen en het regionaal cameratoezicht. Deze ontwikkelingen betrekken wij bij de Programmabegroting 2016. De resterende middelen kunnen vrijvallen als dekkingsmiddel.

De begrotingscommissie betreft het onderhoud van de sportvelden. Dit onderhoud is vanuit de drie voormalige gemeenten geharmoniseerd tot één onderhoudscontract. Administratief is deze harmonisatie niet juist in de begroting verwerkt. Jaarlijks corrigeren we dat tussentijds bij een Bestuursrapportage of achteraf bij de Jaarrekening. Om correctie achteraf te voorkomen stellen wij voor om de Programmabegroting 2016 aan te passen.

In de Strategische heroverweging 2011 zijn taakstellende ombuigingen opgenomen. Uit een tussentijdse voortgangsrapportage PUSH is gebleken dat bij nadere beschouwing enkele posten, tot een totaalbedrag van € 700.000, niet realiseerbaar blijken. Het betreft de volgende ombuigingen:

Omschrijving	bedrag
Openbare verlichting	€ 115.000
Reclameborden langs de A2	- 189.000
Recreatieve voorzieningen	- 196.000
Sport	- 200.000
Totaal	€ 700.000

De consequentie hiervan betrekken wij bij de Voorjaarsnota ter verwerking in de Programmabegroting 2016.

2c. Investerings

Voor het financieel beeld in de Voorjaarsnota worden de nieuwe investeringen (voor zover onvermijdelijk en onuitstelbaar) geïnventariseerd. Het eventueel schrappen of uitstellen van investeringen vindt plaats bij de behandeling van de Bestuursrapportage(s) en wordt meegenomen bij het opstellen van de Programmabegroting. De in de tabel aangegeven bedragen betreffen de netto kapitaallasten.

Tabel 4 Netto kapitaallasten investeringen

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
- Meerjareninvesteringen verkeer	0	-33.566	-66.432	-300.529
- Vervangende nieuwbouw Palet c.a.	0	0	-207.268	-204.630
- Uitbreiding Broecklandcollege	0	-40.772	-40.253	-39.734
- Aanpassing gebouw voormalig Economisch College	0	-56.453	-55.399	-54.345
Totaal kapitaallasten	0	-130.791	-369.352	-599.238

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Meerjareninvesteringen verkeer

Voor de jaren 2016-2019 staan verschillende projecten op de planning, waarvoor bij de provincie en/of BRU een subsidieaanvraag is ingediend.

Vervangende nieuwbouw Palet, nieuwbouw gymzaal en overige noodzakelijke voorzieningen

In mei 2014 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek naar drie locaties voor vervangende nieuwbouw van twee locaties van basisschool 't Palet, een gymnastiekzaal en overige noodzakelijke voorzieningen. De resultaten van het haalbaarheidsonderzoek worden in het voorjaar van 2015 aan de raad aangeboden, tegelijk met een voorstel voor een voorbereidingskrediet voor de volgende fase van het project. Begin 2016 zal op basis van een uitgewerkt bouwplan een krediet voor de realisatiefase worden gevraagd.

Uitbreiding Broecklandcollege ivm aanpassing onderwijsaanbod

Het Broecklandcollege heeft al jaren een groot ruimtetekort (> 1.500 m² BVO). Het schoolbestuur is van plan in 2015 een aanvraag in te dienen voor (gedeeltelijke) uitbreiding van het schoolgebouw in verband met de ophanden zijnde Vernieuwing Praktijkgericht VMBO. Deze vernieuwing geeft optimale kansen om het onderwijsaanbod van het Broeckland College nog beter te laten aansluiten op de vraag vanuit het bedrijfsleven naar praktisch goed geschoolde mensen. Deze aanvraag wordt behandeld in het kader van de procedure die leidt tot het Programma Huisvesting onderwijs 2016. Mogelijk komt de school met een voorstel om het gehele ruimtetekort van 1.500 m² BVO in één aanvraag te vatten. De daarbij behorende kapitaallasten zijn naar verwachting 4 maal zo hoog. Hiervoor wordt verwezen naar de tabel op pagina 21 (ongedekte investeringen/wensen).

Aanpassing gebouw voormalig Economisch College

In 2011 is een traject ingezet waarbij het gebouw van het voormalig Economisch College gefaseerd in gebruik genomen wordt door het naastgelegen Niftarlake College. De afgelopen jaren is dat steeds op huurbasis gebeurd. Het schoolbestuur wil in de loop van 2016 het volledige gebouw van de gemeente overnemen in verband met het groeiend leerlingenaantal. Het schoolbestuur verwacht van de gemeente dat het gebouw in een passende staat wordt gebracht voordat eigendomsoverdracht plaatsvindt. Het voornemen is in 2016 de daarvoor benodigde aanpassingen en onderhoud uit te voeren. Het schoolbestuur gaat daarvoor in 2015 een aanvraag indienen, die wordt behandeld in het kader van de procedure om te komen tot het Programma Huisvesting onderwijs 2016.

De toename van leerlingenaantallen heeft een positief effect op de Algemene uitkering uit het gemeentefonds, dat bij de verwerking van de circulaires wordt meegenomen.

2d Stelpost 'Evaluatie begroting'

In het meerjarenperspectief bij de begroting 2014 is vanaf 2017 een structurele stelpost 'Evaluatie begroting' opgenomen. Voor deze stelpost is geen adequate dekking voorhanden. Om deze reden betrekken wij deze stelpost in het meerjarig beeld.

Tabel 5 Totaalbeeld bijstellingen financieel meerjarenperspectief 2016 - 2019

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Saldo begroting 2015	-919.731	-1.037.189	49.593	395.076
Bijstellingen				
- Autonome ontwikkelingen	-186.781	-179.922	-420.770	-412.820
- Overige ontwikkelingen	-537.750	-703.750	-716.250	-727.750
- Investerings	0	-130.791	-369.352	-599.238
- Stelpost 'Evaluatie Programmabegroting'	0	-500.000	-500.000	-500.000
Totaal bijstellingen	-724.531	-1.514.463	-2.006.372	-2.239.808
Bijgesteld perspectief (exclusief intensiveringen)	-1.644.262	-2.551.652	-1.956.779	-1.844.732

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Beleidsontwikkelingen en dekkingsrichtingen

In het Strategisch hoofdstuk en bijbehorende toelichtingen per domein zijn diverse veranderingen die wij in de samenleving zien en die tot een transformatie in onze rol en taken leiden. De omslag die dit vraagt kent in meerdere of mindere mate ook een effect op onze financiële positie. Daar waar wij bij het opstellen van de Voorjaarsnota 2015 dit effect hebben kunnen kwantificeren en voor zover het onontkoombaar is, hebben wij dit effect betrokken in de actualisatie van het meerjarenperspectief 2016-2019.

De richtingen uit het hoofdlijnenakkoord / raadsprogramma zijn daarbij voor ons het afwegingskader geweest waartegen wij de nieuwe beleidsontwikkelingen hebben aangelegd. Wij stellen voor het meerjarenperspectief voor de onderstaande ontwikkelingen te actualiseren:

Beleidsontwikkelingen	2016	2017	2018	2019
Intensiveringen toerisme, recreatie en economie				
- Programmatische aanpak	-140.000	-140.000	-45.000	
- Investerings	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Intensiveringen Sport				
- Investerings	-244.976	-244.976	-244.976	-244.976
Diensten voor de leefbaarheid				
- Programmatische aanpak	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Bedrijfsvoering				
- Huisvesting i.c.m. Ruimte voor werken	-129.592	-120.918	-119.058	-117.197
- Doorontwikkeling P&C	-30.500	-30.500	-30.500	-30.500
Totaal intensiveringen	-700.068	-691.394	-594.534	-547.673
Bijgesteld perspectief (incl. intensiveringen)	-2.344.330	-3.243.046	-2.551.313	-2.392.405

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Intensiveringen toerisme, recreatie en economie

Programmatische aanpak

Door een programmatische aanpak structureren en prioriteren we een samenhangend pakket van maatregelen die bijdragen aan het versterken van de lokale economie door gebruik te maken van de positie en potenties van Stichtse Vecht vanuit toeristisch, recreatief en economisch, perspectief. Voor de

programmatische aanpak is onvoldoende strategische ontwikkelcapaciteit in de organisatie beschikbaar en daarom heeft uw raad voor 2015 extra middelen beschikbaar gesteld. Gelet op de ambitie en de verwachte omvang van het uitvoeringsprogramma Economie, hebben wij de extra benodigde strategische ontwikkelcapaciteit naar verwachting gedurende de gehele coalitieperiode nodig. Wil dat voor de verdere toekomst bekijken dan zal structurele versterking (ook na de coalitieperiode) noodzakelijk zijn.

Investerings

Om het uitvoeringsprogramma Economie te kunnen uitvoeren zijn investeringen noodzakelijk. Naar verwachting is hiervoor gemiddeld genomen € 100.000 per jaar in de vorm van return on investment voldoende. Return on investment investeringen in de lokale economie zullen rendement opleveren in de vorm van werkgelegenheid / reductie van uitkeringen / bestedingen en inkomsten uit heffingen en leges. Waar de effecten zich zullen gaan manifesteren en hoeveel deze bedragen, laat zich lastig kwantificeren.

Intensivering Sport

Op basis van de kadernota "Niemand buitenspel" die op 19 mei aan uw raad wordt voorgelegd, is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Eén van de belangrijkste instrumenten om het sport- en beweeggedrag van onze inwoners te kunnen verbeteren, is de beschikbaarheid over kwalitatief goede sportaccommodaties. In dit kader hebben wij onder andere gekeken naar het huidige onderhoudsniveau (dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen) van de accommodaties (met name buitensport). Wij hebben geconstateerd dat structurele aanpassingen van jaarlijks € 244.976 noodzakelijk zijn. Hiermee kunnen wij veiligheid en kwaliteit van onze sportaccommodaties waarborgen, hetgeen als een belangrijke ambitie is vermeld in de kadernota en één van de belangrijkste peilers vormt voor het uitvoeringsprogramma. Deze verbetering is tevens nodig om de harmonisatie verder af te ronden. Door in te stemmen met de kadernota en het structureel beschikbaar stellen van de daarvoor benodigde middelen kunnen wij de noodzakelijke incidentele nieuwe investeringen (voornamelijk in kunstgrasvelden) voor de komende jaren van € 1.335.904 grotendeels opvangen.

Diensten voor de leefbaarheid

In samenhang zetten wij de middelen in voor de beleidsterreinen duurzaamheid, veiligheid, cultuur en fysieke leefomgeving vanuit de leidende gedachte dat bij 'diensten voor de leefbaarheid' in voorkomende gevallen door de gemeente een 'wederdienst' wordt geleverd.

Huisvesting i.c.m. Ruimte voor werken

Om ruimte aan het nieuwe werken te geven is een aantal acties nodig. Daarnaast dient ook anderszins de bedrijfsvoering naar een kwalitatief hoger niveau dat tevens beantwoordt aan de eisen van een veranderende samenleving gebracht te worden. Het gaat daarbij allereerst om de aanschaf van een applicatie, die het mogelijk maakt mensen en vrije plekken te lokaliseren in de vernieuwde kantooromgeving, een uitbreiding van audio/video/ict apparatuur en de aanschaf van een scanstraat die kan inspelen op processen. Daarnaast is in het kader van het verbinden van medewerkers met buiten een nieuw, actiever intranet nodig; een intranet dat gericht is op delen, samenwerken, stimuleren en initiëren. En verder wordt gelet op de verbouwing van het GAK de vervanging van de lift in de tijd naar voor gehaald. De baten die voortvloeien uit de verkoop van panden in Breukelen, waarin de ambtelijke organisatie tot de centrale huisvesting is gehuisvest, zijn niet in deze Voorjaarsnota meegenomen. Bij de verkoop van deze panden zullen de baten als dekking worden ingezet.

Doorontwikkeling planning & control (P&C)

In het kader van de doorontwikkeling van de P&C is een app aangekocht waarin stapsgewijs de producten uit de P&C cyclus zullen worden opgenomen en gepresenteerd. De app biedt ons ook de mogelijkheid de koppeling tussen begroting en realisatie te verbeteren en maakt het snel schakelen tussen bijvoorbeeld begroting, bestuursrapportages en bepaalde beleidsnota's eenvoudiger. De jaarlijkse licentiekosten van de app bedragen ca. € 30.500.

Voorstellen voor dekkingsrichtingen

Om het evenwicht in het bijgestelde financiële meerjarenperspectief te herstellen, leggen wij de volgende dekkingsrichtingen aan uw raad voor.

Dekkingsrichtingen	2016	2017	2018	2019
Coalitieakkoord / Raadsprogramma	512.539	512.539	430.039	-
Communicatie: vervallen gemeentepagina	63.333	95.000	95.000	95.000
Openbaar groen (adoptie en verkoop restgroen)	100.000	100.000	100.000	100.000
Begraafplaatsen: Aula's crematorium	pm	pm	pm	pm
Voorveld Sociaal domein (extra Halt, c.a.)	67.000	67.000	67.000	67.000
Diensten voor de leefbaarheid	75.000	100.000	125.000	150.000
Belastingen areaaluitbreiding	133.086	32.825	11.774	29.614
Verhoging OZB niet woningen	pm	pm	pm	pm
Verkoop gemeentelijk vastgoed	350.000	350.000	-	-
Dereguleren Sociaal domein	1.100.000	2.000.000	2.751.959	2.751.959
Algemene reserve	pm	pm	pm	pm
Totaal dekkingsmaatregelen	2.400.958	3.257.364	3.580.772	3.193.573

bedragen in euro's (-/- is nadeel)

Coalitieakkoord / Raadsprogramma

Dit budget is beschikbaar gesteld bij de Programmabegroting 2015.

Communicatie: vervallen gemeentepagina

Wij stellen voor om de uitgifte van de gemeentepagina per 1 mei 2016 te beëindigen. Daarmee vervalt de schriftelijke publicatie van de gemeentelijke nieuws- en serviceberichten en van de officiële publicaties.

Vanwege het belang dat wij hechten aan een transparante nieuwsvoorziening en het bieden van rechtszekerheid aan belanghebbenden bij besluitvorming willen wij een alternatief bieden. Wij zullen sterk inzetten op verbreding van de digitale informatievoorziening, in lijn met de visie in het door de raad vaststelde communicatiebeleidskader.

Wij werken deze plannen komende periode nader uit, waarbij we uiteraard rekening houden met de wettelijke verplichtingen.

Openbaar groen (adoptie en verkoop restgroen)

Het beheer van het Openbaar groen is een belang van ons allemaal. Door het ter adoptie aanbieden van Openbaar groen aan inwoners en ondernemers (bijvoorbeeld rotondes) en door het verkopen van kadastraal restgroen kan op het groenbeheer worden bespaard.

Begraafplaatsen: Aula's crematorium

Door het uitplaatsen van aula's en het stichten van een kleinschalig crematorium zijn besparingen c.q. extra opbrengsten mogelijk. Voor wat betreft het intensieve onderhoud van begraafplaatsen zal worden onderzocht of adoptie door de kleine kernen hiervan mogelijk is en daardoor efficiënter en goedkoper kan worden uitgevoerd.

Voorveld Sociaal Domein (extra Halt, c.a.)

De extra veiligheidstaken (Halt, nazorg gedetineerden) kunnen onder de regiem van het voorveld Sociaal domein gebracht worden. Door meer in te zetten op preventie en door het voorveld te versterken, kan mogelijk de zorg voor deze specifieke doelgroepen effectiever en tegen lagere kosten uitgevoerd worden.

Diensten voor de leefbaarheid

Door de samenhangende inzet van middelen voor de beleidsterreinen duurzaamheid, veiligheid, cultuur en fysieke leefomgeving vanuit de leidende gedachte dat bij 'diensten voor de leefbaarheid' in voorkomende gevallen door gemeente een 'wederdienst' wordt geleverd, verwachten wij inverdieneffecten.

Belastingen areaaluitbreiding

De opbrengst OZB over het geprognosticeerde nieuwbouwareaal, maakte tot 2015 onderdeel uit van de tariefsberekening. Wij stellen voor om de verwachte nieuwbouw vanaf 2016 afzonderlijk te begroten.

Verhoging OZB niet woningen

In de aanloop naar de Voorjaarsnota 2015 heeft het college een vergelijkend onderzoek uitgevoerd naar de lasten en baten bij vergelijkbare gemeenten qua sociale structuur en centrumfunctie. Daaruit blijkt dat de tarieven onroerende zaakbelasting (OZB) bij de gemeente Stichtse Vecht voor niet-woningen onder het landelijk gemiddelde liggen. Uitgaande van het landelijke gemiddelde tarief, kent Stichtse Vecht op het onderdeel niet-woningen nog een onbenutte belastingcapaciteit van € 1.187.802 (peildatum 2014). Wij stellen voor om deze middelen in lijn met het uitvoeringsprogramma Economie in te zetten.

Verkoop gemeentelijk vastgoed

In 2013 is de Vastgoedvisie "Betaalbare Leefbaarheid" vastgesteld. In lijn met de Vastgoedvisie is het Integraal Voorzieningen en Accommodatie Beleid (IVAB) opgesteld. Daarin wordt op integrale en participatieve wijze inzicht verschaft in de wensen van de gebruikers en inwoners in de verschillende kernen en de rol en bedrijfseconomische status van het daarin ondersteunende vastgoed. Doel van het IVAB is een optimale match (maatwerk en harmonisatie) te bereiken en tot een voorstel voor een kwalitatief en bereikbaar aanbod van voorzieningen te komen, dat aansluit op de bewonersbehoeften. Het IVAB moet leiden tot een efficiënter en kostendekkend gebruik van maatschappelijk vastgoed. In dit traject worden gemeentelijke panden versneld afgestoten om te komen tot een compacte en strategisch waardevolle vastgoedportefeuille. Een deel van de verkoopwinsten (verkoopprijs onder aftrek van kosten en boekwaarde) worden bij Voorjaarsnota als incidentele baat ingezet voor de jaren 2016 en 2017.

Dereguleren Sociaal Domein

In de meicirculaire gemeentefonds van 2014 is aangegeven (en daarmee bevestigd) dat gemeenten komende periode geconfronteerd gaan worden met herverdelingen en overige mutaties, zoals de introductie van objectieve verdeelmodellen en wijzigingen in integratie-uitkeringen. Het ministerie van Binnenlandse zaken heeft daarbij tevens aangegeven dat het Rijk zich houdt aan de bestuurlijke afspraak van een maximaal nadelig effect van € 15 per inwoner per jaar voor een individuele gemeente. Dat betekent dat het voor de gemeente Stichtse Vecht raadzaam is om de stelpost 'Achtergang Algemene uitkering' te splitsen in een aan te houden minimumomvang en een buffer die beschikbaar is om de effecten van de implementatie Sociaal Domein op te vangen. De hoogte van de minimumomvang bedraagt ca. € 951.000 (63.400 inwoners maal € 15 per inwoner) structureel.

De omvang van de stelpost bedraagt dan:

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Saldo Programmabegroting 2015	3.195.218	2.652.459	3.652.821	3.702.949	3.702.949
Inzet stelpost t.b.v. Sociaal Domein	-350.000				-
Inzet dekking Voorjaarsnota 2015		-1.100.000	-2.000.000	-2.751.949	-2.751.949
Saldo	2.845.218	1.552.459	1.652.821	951.000	951.000
Minimumomvang	951.000	951.000	951.000	951.000	951.000
Buffer voor Sociaal Domein	1.894.218	601.459	701.821	0	0

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

Algemene reserve

Na vaststelling door de raad van de jaarrekening 2014 en de voorgenomen onttrekking van € 175.000 voor lagere opbrengst 2015 (vastgesteld bij de begroting 2013) resteert er een Algemene reserve van € 10.552.802.

Saldo meerjarenperspectief 2016 – 2019

De bovenstaande bijstellingen in het meerjarenperspectief en bijbehorende dekkingsvoorstellen geven het volgende beeld voor het begrotingssaldo in de periode 2016-2019:

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Bijgesteld meerjarenperspectief	-2.344.330	-3.243.046	-2.551.313	-2.392.405
Totaal voorstellen dekkingsrichtingen	2.400.958	3.257.364	3.580.772	3.193.573
Saldo meerjarenperspectief 2016-2019	56.628	14.318	1.029.459	801.168

bedragen in euro's, (-/- is nadeel)

BIJLAGE: Ongedekte investeringen/wensen

Naast de reguliere actualisatie van het financieel meerjarenperspectief spelen binnen onze gemeente ook wensen voor nieuwe investeringen die wij niet in het perspectief hebben meegenomen. Het bestaande financiële kader en bijbehorende uitgangspunten bieden op dit moment onvoldoende ruimte deze op te vangen. Dit temeer gelet op de sinds de begroting 2015 opgetreden achteruitgang in de financiële positie en de winstwaarschuwing die vanuit het Coelo-rapport aan gemeenten is gegeven.

Indien wij op deze investeringen willen inzetten is het maken van keuzes onvermijdelijk. Hierbij zijn keuzes die het voorzieningenniveau raken niet uit te sluiten. De ons bekende, niet limitatieve “oud - voor - nieuw” investeringen en wensen zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Intensiveringen toerisme, recreatie en economie			-95.000	-140.000
2^e Vechtbrug				
- kapitaallasten investering bouw ca € 5 miljoen			-207.870	-204.755
- beheerlasten			-150.000	-150.000
Raadzaal				
- kapitaallasten investering bouw ca € 600.000		-45.000	-44.160	-43.320
- kapitaallasten inrichting ca € 103.000		-13.905	-13.545	-13.184
Diensten voor de leefbaarheid				
- kapitaallasten investeringen	pm	pm	pm	pm
Geluidsoverlast max. 53 dBA	pm	pm	pm	pm
Verkeer Vreeland	pm	pm	pm	pm
Gevolgen klimaatverandering	pm	pm	pm	pm
Vechtplassen / veenslib	pm	pm	pm	pm
Onderwijshuisvesting	pm	pm	pm	pm
Uitbreiding Broecklandcollege	-	-120.000	-120.000	-120.000
Monumenten				
- Kerktoeren Nieuwer ter Aa	-250.000			
Totaal autonome ontwikkelingen	-250.000	-178.905	-630.575	-671.259

rood = kapitaallasten gebaseerd op zo goed mogelijk ingeschatte investeringsbedragen.

BIJLAGE: Literatuurlijst

- Raadsprogramma 'Samen verder', hoofdlijnenakkoord coalitie Stichtse Vecht 2014-2018
- Focus op morgen, Toekomstvisie Stichtse Vecht 2013-2040
- Trends en ontwikkelingen voor de gemeenten van de toekomst, Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, 28 mei 2014
- Rapport COELO, "gemeenten in perspectief 2014-2018", januari 2015
- Peter van der Wel, blog december 2014 "deze 2 lessen maken uw organisatie toekomstbestendiger".
- Prof. dr. ir. Jan Rotmans (transitiekunde) uitgaven "Verandering van tijdperk" en "In het oog van de orkaan".

Gemeente Stichtse Vecht
Postbus 1212
3600 BE Maarssen
0346 25 40 00

www.stichtsevecht.nl